

इन्द्रसरोवर गाउँपालिका

कुलेखानी, मकवानपुर

इन्द्रसरोवर गाउँपालिका अध्यक्ष श्री देवकृष्ण पुडासैनीज्यू द्वारा प्रस्तुत
आ.व.२०८३/०८४ को नीति तथा कार्यक्रम

गाउँ सभा

९ असार, २०८३

देवकृष्ण पुडासैनी

अध्यक्ष

आदरणीय गाउँसभा सदस्यज्यूहरू, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरू, राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरू, नागरिक समाज, सञ्चारकर्मी तथा सम्पूर्ण इन्द्रसरोवरवासी दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरू, इन्द्रसरोवर गाउँपालिकाको समग्र विकास, सुशासन, आर्थिक समृद्धि तथा नागरिकको जीवनस्तर उकास्ने उद्देश्यका साथ आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को नीति तथा कार्यक्रम यस सम्मानित गाउँसभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवान्वित भएको छु। साथै यस अधिवेशनमा उपाध्यक्ष, सभा सचिव, सभा सदस्यज्यूहरू, कर्मचारीहरू, पत्रकार मित्रहरू लगायत सम्पूर्णमा हार्दिक स्वागत गर्दछु।

आदरणीय सभासदस्यज्यूहरू,

आगामी आ.व. २०८३/०८४ को नीति तथा कार्यक्रमको प्राथमिकताका क्षेत्रहरू गरिमामय सभामा प्रस्तुत गर्दछु:

यस गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमका लागि स्थानीय विकासका मुख्य-मुख्य प्राथमिकताका क्षेत्रहरूलाई निम्न अनुसार वर्गीकरण गर्न सकिन्छ:

१. पर्यटन प्रवर्द्धन र सांस्कृतिक संरक्षण

नेपालकै ठुलो मानव निर्मित ताल (कुलेखानी जलाशय/इन्द्रसरोवर) यसै पालिकामा रहेकाले पर्यटन यहाँको आर्थिक विकासको मेरुदण्ड हो।

- आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटन पूर्वाधार: होमस्टे (Homestay) को प्रवर्द्धन, पर्यटकीय पदमार्ग को निर्माण, र काठमाडौं तथा हेटौँडा जस्ता नजिकका सहरबाट आउने पर्यटकहरूलाई आकर्षित गर्ने प्याकेजहरू।
- धार्मिक तथा सांस्कृतिक पर्यटन: मार्खु जस्ता ऐतिहासिक र पुरातात्विक क्षेत्रहरूको संरक्षण तथा प्रचारप्रसार।

२. कृषिको आधुनिकीकरण, व्यवसायीकरण र बजारीकरण

यहाँको हावापानी अनुकूल तरकारी खेती र मत्स्यपालनको ठुलो सम्भावना छ।

- बेमौसमी तरकारी र फलफूल खेती: काठमाडौंको बजार नजिक भएकाले टनेल खेती, अर्गानिक खेती, र पकेट क्षेत्र निर्धारण गर्ने।
- शीतभण्डार (Cold Storage) र संकलन केन्द्र: कृषकहरूले उत्पादन गरेका सामग्रीहरूको उचित मूल्य पाउनका लागि प्रदेश सरकारसँगको साझेदारीमा संकलन केन्द्र र कोल्ड स्टोरेजको स्थापना गर्ने।

३. दिगो भौतिक पूर्वाधार विकास र सडक सञ्जाल

काठमाडौं जोड्ने छोटो दुरीका सडकहरू यसै पालिका भएर जाने भएकाले सडकको स्तरोन्नति अत्यावश्यक छ।

- वैकल्पिक तथा रणनीतिक मार्गको मर्मत: कुलेखानी-फाखेल-फर्पिङ र सिस्नेरी-छैमले सडक खण्डको बाह्र महिना चल्ने गरी पहिरो नियन्त्रण।
- ग्रामीण सडकको स्तरोन्नति: गाउँपालिकाका प्रत्येक वडा र बस्तीलाई मुख्य सडकसँग जोड्ने कृषि सडकहरूको स्तरोन्नति।

४. सूचना, सञ्चार तथा प्रविधि (ICT) र सुशासन

प्रविधिको माध्यमबाट प्रशासनिक सेवालाई चुस्त बनाउनु पालिकाको आधुनिक आवश्यकता हो।

- स्मार्टपालिका र प्रविधि विस्तार: गाउँपालिका, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी र सामुदायिक विद्यालयहरूमा ब्रोडब्यान्ड इन्टरनेटको पूर्ण पहुँच पुऱ्याउने।
- डिजिटल सेवा प्रवाह: अनलाइन मार्फत राजस्व, कर तिर्न सक्ने प्रणाली (E-Payment) र विद्युतीय हाजिरी (E-Attendance) लाई प्रभावकारी रूपमा लागू गर्ने।
- सुरक्षा र अनुगमन: पर्यटकीय र प्रशासनिक क्षेत्रहरूमा CCTV क्यामेरा र ब्याकअप प्रणाली जडान गरी शान्ति सुरक्षा चुस्त राख्ने।

५. गुणस्तरीय सामाजिक विकास (शिक्षा र स्वास्थ्य)

- गुणस्तरीय शिक्षा: सामुदायिक विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधार सुधार, डिजिटल सिकाइ (ICT in Education), र प्राविधिक शिक्षामा जोड।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवा: पालिका भित्रका स्वास्थ्य चौकीहरूको स्तरोन्नति, प्रयोगशाला (Lab) सेवा विस्तार, र नागरिकहरूका लागि नियमित निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर (जस्तै प्लास्टिक सर्जरी वा आँखा शिविर) सञ्चालन।
- सामाजिक सुरक्षा र समावेशीकरण: दलित, जनजाति, महिला र विपन्न वर्गलाई लक्षित गरी क्षमता अभिवृद्धि तथा सीपमूलक तालिम।

६. विपद् व्यवस्थापन तथा वातावरण संरक्षण

पहाडी भूभाग र जलाशयको अवस्थितिले गर्दा वातावरण संरक्षण यहाँ चुनौतीपूर्ण र महत्त्वपूर्ण छ।

- पहिरो तथा जलाधार संरक्षण: जलाशय क्षेत्रमा ग्रेग्रान (Sedimentation) जानबाट रोक्न वृक्षारोपण र बायो-इन्जिनियरिङ।
- विपद् पूर्वतयारी: बाढी, पहिरो जस्ता प्राकृतिक विपद्को सामना गर्न आकस्मिक कोष र उद्धार टोलीको व्यवस्थापन।

आदरणीय सभासदस्यज्यूहरू,

अब म यस सभामा आर्थिक विकास सम्बन्धी नीति प्रस्तुत गर्दछु।

क) कृषि तथा पशु विकास सम्बन्धी नीति

- कृषकहरूलाई कृषि र पशुपालनका क्षेत्रमा व्यवसायिक बन्न प्रोत्साहन गरिनेछ।
- व्यवसायिक रूपमा पशुपालन गर्ने कृषकहरूलाई निःशुल्क रूपमा पशुको लागि कृत्रिम गर्भाधान प्रक्रियालाई व्यवस्थित गर्दै निरन्तरता दिईने छ।
- व्यवसायिक तथा स्वरोजगार हुन चाहने विशेष गरी कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसायी तथा किसानहरूलाई स्थानीय सहकारीहरूबाट लिएको ऋणमा ऋण लिँदा तोकिएको उद्देश्य अनुसारको व्यवसाय गर्ने शर्त सहित गाउँपालिकाबाट स्वीकृत कार्यविधि अनुसार अधिकतम रु. १० लाख र सानो तथा मझौला कृषि तथा पशुपन्छी व्यवसाय गर्न चाहने किसानलाई न्युनतम २ लाख सम्म ऋणमा ७०% सम्म व्याज सहूलियत अनुदान आवश्यकता र औचित्यका आधारमा दिने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- गाउँपालिका भित्रका कृषियोग्य जमिनमा सिँचाई सुविधा विस्तार गरिनेछ। बाँझो बारीहरू अधिकतम उपयोग गर्ने, सहकारी खेतीलाई प्रोत्साहन गर्दै प्रांगारिक खेतीमा सहयोग पुर्याउने विशेष कार्यक्रम संचालनमा ल्याउँन सुरुवात गरिनेछ।
- गाउँपालिकाको कृषि शाखाबाट संचालन गरिने सम्पूर्ण कार्यक्रमहरू नियमानुसार कृषक समुह तथा कृषि सहकारी मार्फत संचालन गरिनेछ साथै व्यक्तिगत कृषि फर्महरूलाई पनि कार्यक्रमहरूमा सहभागी हुन प्रोत्साहित गरिनेछ।
- गाउँपालिका भित्रका पशुपालन व्यवशायलाई वैज्ञानिकीकरण गरी पशुजन्य उत्पादनमा गाउँपालिकालाई आत्मनिर्भर बनाउन निःशुल्क खोप तथा औषधि वितरण कार्यक्रम, पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिनेछ।
- कृषकको पहिचान तथा वर्गिकरण गरी कृषि पेशालाई थप व्यवस्थित बनाउन कृषि तथ्यांक संकलन गरी किसान सूचीकरण प्रणालीमा आवद्ध गरिनेछ।
- प्रस्तावनामा आधारित कृषि फर्म अनुदान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ, वेमौसमी तरकारी खेति प्रवर्दन (टनेल निर्माण) कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- कृषि सम्बन्धी सूचनाहरू स्थानीय पत्रपत्रिका, रेडियो, सामाजिक संजाल, वडास्तरमा विभिन्न स्थलमा सूचना पार्टी निर्माण गरि सूचना कृषकसम्म सहजै सम्प्रेषण हुने व्यवस्था मिलाइनेछ।

- हावापानी र माटो सुहाउदो कृषि बालि छनौट गरी उपयुक्त बालि लगाउन माटोको गुणस्तर परीक्षण गरी माटो सुधारका लागि कृषि चुन वितरण गरिनेछ ।
- पशुको लागि गुणस्तरीय आहाराको व्यवस्थापन गर्नका लागि चरन विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुका साथै डाँले घाँस, भुईँ घाँसको खेतीमा प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- कृषकको आयस्तर बृद्धि गर्न घाँसको बिउ विजन उत्पादन र बिक्री कार्यमा सहजीकरण गरिनेछ । किसानलाई घाँसका बिउ निशुल्क उपलब्ध गराइनेछ ।
- पशु तथा कृषि प्रर्वद्धनका लागि "एक गाउँ एक उत्पादन कार्यक्रम" साझेदारी नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- कोसेली घरलाई सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- रासायनिक मलको ढुवानीमा अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।

पर्यटन विकास

- इन्द्रसरोवर ताललाई केन्द्रमा राखी पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- जल पर्यटन, होमस्टे तथा ग्रामीण पर्यटनलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- धार्मिक, सांस्कृतिक तथा प्राकृतिक सम्पदाको संरक्षण र प्रचारप्रसार गरिनेछ ।

उद्योग तथा उद्यमशीलता

यस गाउँपालिका अन्तर्गत एक गाउँ/वडा एक उत्पादन कार्यक्रम अन्तर्गत प्रविधिक सिप विकास तालिमका लागि अशिक्षित, आर्थिक रूपमा विपन्न, एकल, दलित, जनजातीहरुलाई लक्षित गरेर उद्योग स्थापनामुलक सिप विकास तालिम प्रदान गरिनेछ । जस्तै गर्दा मानिसहरुलाई आत्मनिर्भर बनाउने छ ।

उद्योग/व्यवसाय सञ्चालन गर्न नयाँ उद्यमीहरुका लागि प्रविधि हस्तान्तरण गरिने छ जस्तै गर्दा आर्थिक रूपमा विपन्न भएका उद्यमीहरुलाई लगानी गरि उद्योग/व्यवसाय सञ्चालन गर्न टेवा पुग्नेछ ।

उद्योग/व्यवसाय विस्तारका लागि समुहमा प्रविधि हस्तान्तरण पश्चात उपयुक्त प्रविधिले उद्यमीको उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्न, प्रतिपर्धीहरुको गुणात्मक रूपमा प्रतिष्पर्धा गर्न तथा उत्पादन लागत कमी ल्याउन सहयोग पुग्नेछ ।

आदरणीय सभासदस्यज्यूहरु,

अब म यस सभामा सामाजिक बिकास सम्बन्धी नीति प्रस्तुत गर्दछु ।

शिक्षा क्षेत्रको नीति तथा कार्यक्रम

१. नीति

१. "गुणस्तरीय, समावेशी, प्रविधिमैत्री र जीवनोपयोगी शिक्षा" लाई गाउँपालिकाको शिक्षा विकासको मूल आधार बनाइनेछ ।
२. विद्यालय शिक्षामा सिकाइ उपलब्धी सुधार, विद्यार्थी टिकाउ दर वृद्धि तथा विद्यालय छाड्ने दर न्यूनीकरणलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
३. सामुदायिक विद्यालयप्रति अभिभावक तथा समुदायको विश्वास अभिवृद्धि गर्न विद्यालय सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
४. विद्यालय शिक्षामा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रभावकारी प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
५. शिक्षकको पेशागत क्षमता विकास तथा कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन प्रणाली अवलम्बन गरिनेछ ।
६. प्रारम्भिक बालविकास तथा आधारभूत शिक्षालाई थप सुदृढ र बालमैत्री बनाइनेछ ।
७. अपाङ्गता भएका, आर्थिक रूपमा विपन्न तथा अन्य लक्षित वर्गका बालबालिकाको शिक्षामा पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ ।
८. विद्यालयमा सुरक्षित, समावेशी, बालमैत्री तथा लैङ्गिकमैत्री वातावरण निर्माण गरिनेछ ।
९. स्थानीय कला, संस्कृति, भाषा, इतिहास, पर्यटन तथा वातावरणीय विषयवस्तुलाई स्थानीय पाठ्यक्रममा समावेश गरिनेछ ।
१०. विद्यालय तथा समुदायबीच साझेदारी र उत्तरदायित्व अभिवृद्धि गरिनेछ ।

११. सामुदायिक सिकाई केन्द्र मर्फत निरन्तर र सिपमूलक शिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

आदरणीय सभासदस्यज्यूहरू,

सामाजिक विकास अन्तर्गतको प्रमुख कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्दछु ।

शिक्षा तर्फ

क. शैक्षिक गुणस्तर सुधार कार्यक्रम

- पालिकास्तरीय सिकाइ उपलब्धी मापन तथा सुधार कार्यक्रम सञ्चालन ।
- नेपाली, अंग्रेजी, गणित, सामाजिक र विज्ञान विषयमा विशेष सुधार अभियान ।
- कक्षा अवलोकन तथा शिक्षक पृष्ठपोषण कार्यक्रम ।
- उत्कृष्ट विद्यालय, शिक्षक र विद्यार्थी सम्मान कार्यक्रम ।
- प्रधानाध्यापक नेतृत्व विकास कार्यक्रम ।

ख. प्रारम्भिक बालविकास तथा आधारभूत शिक्षा

- सबै बालविकास केन्द्रलाई बालमैत्री बनाउने ।
- ECD सहजकर्ताको क्षमता विकास तालिम ।
- विद्यालय तयारी (School Readiness) कार्यक्रम सञ्चालन ।

ग. प्रविधिमैत्री शिक्षा कार्यक्रम

- विद्यालयहरूमा ICT Lab विस्तार ।
- प्रत्येक माध्यमिक विद्यालयमा इन्टरएक्टिभ बोर्ड / स्मार्ट बोर्ड व्यवस्थापन ।
- स्मार्ट कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम ।
- डिजिटल शिक्षण सामग्री विकास तथा प्रयोग ।
- शिक्षकहरूलाई ICT आधारित शिक्षण तालिम ।

घ. शिक्षक क्षमता विकास कार्यक्रम

- कम्प्युटर प्रशिक्षक व्यवस्थापन ।
- विषयगत शिक्षक तालिम ।
- विषयगत सिकाइ समूह (Professional Learning Community) गठन ।
- सामुदायिक अध्ययन केन्द्रको क्षमता विकास गरिनेछ ।

ड. छात्रवृत्ति तथा समावेशी शिक्षा

- विपन्न - अनाथ, अपाङ्गता भएका तथा जेहेन्दार विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति तथा निःशुल्क छात्रावास ।
- विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाको खोज तथा भर्ना अभियान ।
- एकाघरका चार जना विद्यार्थी भएको परिवारलाई सहयोग कार्यक्रम ।
- छात्रावास संचालन र व्यवस्थापन ।

च. विद्यालय पूर्वाधार विकास तथा मर्मत सम्भार

- विद्यालयभवन मर्मत सम्भार कोष स्थापना ।
- पुस्तकालय तथा विज्ञान प्रयोगशाला व्यवस्थापन ।
- खानेपानी, शौचालय तथा हात धुने व्यवस्था सुधार ।
- खेल सामग्री व्यवस्थापन ।
- विद्यालय बस संचालनमा आर्थिक सहयोग ।

छ. स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम

- विद्यालय स्वास्थ्य परीक्षण कार्यक्रम ।
- किशोरी स्वास्थ्य तथा महिनावारी स्वच्छता कार्यक्रम ।
- पोषण तथा सरसफाई सचेतना कार्यक्रम ।

ज. स्थानीय पाठ्यक्रम कार्यान्वयन

Handwritten signature and date: 24/12/20

- स्वास्थ्यकर्मीहरूको मासिक रुपमा समीक्षा बैठक।

छ. अतिरिक्त क्रियाकलाप

- विद्यालय स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम संचालन
- प्रशामक सेवा कार्यक्रम
- समुदाय तथा आमा समुहमा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन कार्यक्रम
- विद्यालयहरूमा पोषण कर्नर व्यवस्थापन कार्यक्रम
- शुलभ फार्मसी कार्यक्रम संचालन

ज. नवप्रवर्तनकारी कार्यक्रम

- स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम
- दीर्घरोग सेवा तथा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम
- पूर्ण संस्थागत सुत्केरी अभियान
- उत्कृष्ट स्वास्थ्य संस्था तथा स्वास्थ्यकर्मी प्रोत्साहन कार्यक्रम
- योग तथा ध्यान शिविर कार्यक्रम

महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण

- महिला सशक्तीकरण तथा आर्थिक सहभागिता वृद्धि गरिने।
- ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथा विपन्न समुदाय लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गरिने।
- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई सबै कार्यक्रममा मूलप्रवाहीकरण गरिने।

आदरणीय सभा सदस्यज्यूहरू, अब म सामाजिक विकास अन्तर्गतको सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु।

सामाजिक सुरक्षा भत्ताका लाभग्राहीहरूको दोहोरो पना हटाउन राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभागले लागू गरेको बायोमेट्रिक प्रमाणीकरण विधिलाई पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन गर्न थप ३ वटा IRIS Device खरिद गरी नयाँ दर्ता हुने र नवीकरण गर्ने सम्पूर्ण लाभग्राहीहरूका लागि राष्ट्रिय परिचयपत्र नम्बर (NIN) लाई अनिवार्य गरिनेछ। राष्ट्रिय परिचयपत्र नबनेका सम्पूर्ण लाभग्राही र अन्य सेवाग्राहीहरूको सहजताका लागि राष्ट्रिय परिचयपत्रको विवरण दर्ता शिविर सञ्चालनलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गरिनेछ।

शारीरिक रुपमा अशक्त तथा बैंकसम्म आउन नसक्ने लाभग्राहीहरू लक्षित गरी प्रत्येक त्रैमासिकमा प्रतिवडा १/१ दिन भुक्तानी शिविर सञ्चालन गरिनेछ।

जन्म, मृत्यु, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद र बसाईसराई जस्ता व्यक्तिगत घटना दर्ताहरू घटना घटेको ३५ दिन भित्रै दर्ता गरिसक्नुपर्ने राष्ट्रिय लक्ष्यलाई प्राप्तमा सघाउ पुऱ्याउन बैशाख १ देखि ७ गतेसम्म प्रभावकारी कार्यक्रम सहित वडागत रुपमा घटना दर्ता सप्ताह सञ्चालन गरिनेछ।

व्यक्तिगत घटना दर्तामा नागरिकलाई सहजता दिन अनलाईन घटना दर्ता निवेदन पब्लिक पोर्टल (Public Portal) को प्रयोगलाई प्राथमिकता दिइनुका साथै व्यक्तिगत घटना दर्ता र सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धमा नीतिगत र प्रयोगात्मक विषयमा स्थानीय पञ्जीकाधिकारीहरूलाई तालिम प्रदान गरिनेछ।

हाल ३० प्रतिशत मात्रै रहेको ३५ दिन भित्र गरिएको व्यक्तिगत घटना दर्तालाई ४० प्रतिशत पुर्याइनेछ, जसका लागि सूचना प्रसारण, प्रचारप्रसार र जनचेतना अभिवृद्धिका कार्य सञ्चालन गरिनेछ।

३. पूर्वाधार विकास नीति

सडक तथा यातायात

- सबै वडाको केन्द्रलाई बाह्र महिना सञ्चालन हुने सडक सञ्जालसँग जोडिनेछ।
- ग्रामीण सडक स्तरोन्नति कार्यक्रम विस्तार गरिनेछ।
- पुल, कल्भर्ट तथा पैदलमार्ग निर्माणलाई प्राथमिकता दिइनेछ।

खानेपानी तथा सरसफाइ

- सुरक्षित खानेपानी सेवामा सबै नागरिकको पहुँच विस्तार गरिनेछ।

Handwritten signature and date: 24.2.2

- फोहोरमैला व्यवस्थापन तथा सरसफाई अभियान सञ्चालन गरिनेछ।

४. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

- वन संरक्षण तथा वृक्षारोपण अभियान सञ्चालन गरिनेछ।
- जलाधार संरक्षण तथा भूक्षय नियन्त्रण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- विपद् पूर्वतयारी तथा उद्धार क्षमतामा वृद्धि गरिनेछ।
- जलवायु परिवर्तन अनुकूलन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

५. सुशासन तथा संस्थागत विकास

आदरणीय सभासदस्यज्यूहरू,

अब म यस सभामा सुशासन तथा संस्थागत विकास अन्तर्गतको सूचना संचार तथा प्रविधि सम्बन्धी नीति प्रस्तुत गर्दछु।

- संघीय सरकारको नीति अनुरूप डिजिटल सुशासन ब्लु प्रिन्ट तयारको लागि गाउँपालिकामा आवश्यक सूचना प्रविधिको पूर्वाधारको विकास गरिनेछ।
- डाटा, कृतिम बुद्धिमत्ता AI, डिजिटल खरिद र साइबर सुरक्षाको प्रयोग गर्दै ज्ञानमा आधारित गाउँपालिकाको आर्थिक विकास गरिनेछ।
- ई-फाइल तथा पेपरलेस कार्यालय अवधारणालाई प्रोत्साहन गरिनेछ।
- नागरिक सहायता तथा गुनासो व्यवस्थापनका लागि डिजिटल माध्यमको प्रयोग गरिनेछ।
- गाउँपालिकाले नागरिकलाई छिटो, सरल, पारदर्शी तथा गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्न एकद्वार सेवा प्रवाह प्रणाली अवलम्बन गर्दै सबै सार्वजनिक सेवाहरूलाई क्रमशः एकीकृत तथा डिजिटल माध्यममार्फत सेवा उपलब्ध गराइनेछ।
- गाउँपालिका मातहतका सबै वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी, विद्यालयहरू तथा प्रहरी चौकीहरूमा प्रदान गरिदै आएको ब्रोडव्याण्ड इन्टरनेट सेवालाई निरन्तरता दिइनेछ।
- कम्प्युटर, कम्प्युटर नेटवर्क, विद्युतीय उपकरण तथा सामाजिक सञ्जालको प्रयोगबाट हुने गैरकानुनी कार्यलाई (साइबर अपराध) निरुत्साहित गर्न तथा यसको नियन्त्रणको लागि विद्यालय स्तरको “इन्द्रसरोवर डिजिटल साक्षरता” कार्यक्रम लागू गरिनेछ।
- Online मार्फत कर राजस्व तिर्न सक्ने व्यवस्थालाई प्रभावकारी रूपमा प्रयोगमा ल्याई राजस्व संकलनमा प्रभावकारिता ल्याइनेछ।
- यस गाउँपालिकाबाट प्रवाह गरिने सेवाहरू चुस्त दुरुस्त ढंगबाट सम्पादन गर्नको लागि संचालनमा रहेका सफ्टवेयरहरू (राजस्व, ई-अटेन्डेन्स, ग्रुप एस. एम.एस) लाई निरन्तरता दिदै थप सफ्टवेयरहरू (योजना, जिन्सी व्यवस्थापन, दर्ता चलानी, नक्सापास आदि) लाई थप गरिनेछ।
- पारदर्शी, उत्तरदायी तथा परिणाममुखी शासन प्रणाली अवलम्बन गरिनेछ।
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई छिटो, छरितो र प्रविधिमैत्री बनाइनेछ।
- कर्मचारी क्षमता विकास तथा कार्यसम्पादनमा आधारित मूल्याङ्कन प्रणाली लागू गरिनेछ।
- सार्वजनिक सुनुवाइ, सामाजिक परीक्षण तथा नागरिक सहभागिता बढाइनेछ।

६. वित्तीय अनुशासन तथा स्रोत व्यवस्थापन

- आन्तरिक राजस्व वृद्धि तथा कर प्रशासनलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।
- योजना छनोटमा जनसहभागिता र आवश्यकतामा आधारित प्रणाली अपनाइनेछ।
- संघीय तथा प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा विकास साझेदारी विस्तार गरिनेछ।
- उपलब्ध स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग गरी परिणाममुखी खर्च प्रणाली अवलम्बन गरिनेछ।

अन्त्यमा, “प्रयोगमैत्री संरचना, शिक्षा, पर्यटन र कृषि, समतामूलक विकास इन्द्रसरोवरको समृद्धि” भन्ने मूल भावनालाई आत्मसात् गर्दै समृद्ध, सुशासित र आत्मनिर्भर इन्द्रसरोवर निर्माणका लागि सम्पूर्ण गाउँवासी, जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, निजी क्षेत्र तथा विकास साझेदारहरूको सक्रिय सहयोगको अपेक्षा गर्दछु। धन्यवाद।

[Handwritten signature]